

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH („SOM”)

PARK NARODOWY „BORY TUCHOLSKIE”

(WERSJA ZUPEŁNA)

1. Postanowienia ogólne

1.1. Istota i cel wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich stanowią procedurę mającą na celu przeciwdziałanie krzywdzeniu Małoletnich oraz zapewnienie im bezpieczeństwa w trakcie pobytu w *Parku Narodowym „Bory Tucholskie”*. Wdrożenie *Standardów Ochrony Małoletnich* stanowi realizację obowiązku wynikającego z art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Niniejsza procedura powstała w poszanowaniu dla praw Małoletnich, w tym przede wszystkim ich godności oraz prawa do ich wychowania i wzrastania w środowisku wolnym od przemocy, krzywdy i zaniedbania. Przepisy niniejszej procedury mają zastosowanie do Małoletnich niezależnie od ich sytuacji zdrowotnej, rodzinnej czy osobistej. *Park* przykłada szczególną wagę do zapewnienia Małoletnim z niepełnosprawnością oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, poczucia bezpieczeństwa oraz realizacji ich wszelkich potrzeb.

1.2. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1550 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 17 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz. U. poz. 1700 z późn. zm.).
- Konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn. zm.).

1.3. Oznaczenia i definicje

- **Członek personelu** – pracownik *Parku* oraz każda inna osoba zatrudniona w *Parku* lub świadcząca usługi na jego rzecz, niezależnie od formy prawnej współpracy łączącej ją z *Parkiem* oraz od miejsca wykonywania pracy lub działalności;
- **Czyn karalny** – czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe albo wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, popełniony przez nieletniego,
- **Czyn zabroniony** – zachowanie o znamionach określonych w ustawie karnej,
- **Krzywdzenie** – stosowanie wobec Małoletniego jakiegokolwiek formy przemocy, w tym popełnienie na szkodę Małoletniego przestępstwa bądź wykroczenia oraz działania i zaniechania skutkujące zaniedbaniem Małoletniego;
- **Małoletni/Dziecko** – osoba korzystająca z Usług *Parku* oraz każda inna osoba uczestnicząca choćby czasowo w świadczeniu przez *Park* Usług - która nie ukończyła 18. roku życia;
- **Nieletni** – osoba po ukończeniu 10. roku życia i przed uzyskaniem pełnoletności, wobec której istnieją podstawy do wszczęcia postępowania o demoralizację; osoba, która po ukończeniu 13. roku życia, ale przed ukończeniem 17. roku życia dopuściła się czynu karalnego;
- **Opiekun faktyczny** - osoba sprawująca, bez obowiązku ustawowego, stałą opiekę nad Małoletnim;
- **Przedstawiciel ustawowy** – rodzic, pod którego władzą rodzicielską pozostaje Małoletni lub opiekun Małoletniego ustanowiony postanowieniem sądu;
- **Przemoc** – jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste, w szczególności narażające osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
 - **Przemoc fizyczna** - **naruszanie nietykalności fizycznej**, tj. intencjonalne zachowanie powodujące uszkodzenie ciała lub niosące takie ryzyko, np. popychanie, szarpanie, ciągnięcie, szturchanie, klepanie, klapsy, ciągnięcie za uszy, włosy, szczypanie, kopanie, bicie ręką, pięścią, uderzanie, krępowanie ruchów;
 - **Przemoc seksualna** – **naruszenie intymności**, tj. wszelkie zachowania skutkujące niechcianym kontaktem w sferze intymnej, mogące mieć postać fizyczną, werbalną lub pozawerbalną, np. zgwałcenie, zmuszanie do innych czynności seksualnych, dotykane miejsc intymnych, kierowanie niechcianych wypowiedzi o podtekście seksualnym;
 - **Przemoc psychiczna** - **naruszenie godności osobistej**, tj. wszelkie zachowania polegające w szczególności na obrażaniu, wyzywaniu, osądzaniu, ocenianiu, krytykowaniu, straszaniu, szantażowaniu, grożeniu, nieliczeniu się z uczuciami, krzyczeniu, oskarżaniu, obwinianiu, oczernianiu, wyśmiewaniu, lekceważeniu;
 - **Przemoc ekonomiczna** - **naruszenie własności**, tj. wszelkie zachowania wiążące się z celowym niszczeniem czyjejś własności, pozbawianiem środków lub stwarzaniem warunków, w których

- nie są zaspokajane niezbędne dla przeżycia potrzeby, np. niszczenie rzeczy, kradzież, przywłaszczenie, używanie rzeczy bez pozwolenia, zabieranie pieniędzy;
- **Przemoc domowa** - przemoc stosowana przez osobę pełnoletnią wobec:
 - małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
 - rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
 - osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
 - osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
 - Małoletniego;
 - **Przestępstwo** - czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w chwili jego popełnienia;
 - **Przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego** - każde przestępstwo ścigane z urzędu,
 - **Standardy Ochrony Małoletnich (SOM)** - zbiór procedur obowiązujących wszystkich Członków personelu Parku, mających na celu ochronę Małoletnich przed przemocą i krzywdzeniem, zapewnienie Małoletnim bezpieczeństwa w czasie pobytu w Parku, ustalenie metod reagowania na przejawy stosowania przemocy wobec Małoletnich bądź metod reagowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka;
 - **Park - Park Narodowy „Bory Tucholskie”;**
 - **Usługi Parku** - wszelkie akcje edukacyjne, rozrywkowe oraz jakiegokolwiek inne przedsięwzięcia organizowane przez Park dla Dzieci lub przy ich udziale;
 - **Zaniedbanie** - brak realizacji podstawowych potrzeb Małoletniego przez rodziców, opiekunów lub inne osoby obowiązane do sprawowania pieczy na Dzieckiem, w szczególności w zakresie kwestii zdrowotnych, bytowych, higienicznych, emocjonalnych czy związanych z edukacją dziecka.

1.4. Odpowiedzialność

Dyrektor Parku jest odpowiedzialny za:

- Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich w Placówce,
- Przeprowadzanie rozmów dyscyplinujących z Członkami personelu w sytuacji ujawnienia stosowania przez nich przemocy wobec Małoletniego,

- Przeprowadzanie rozmów z przedstawicielami ustawowymi Małoletnich w sytuacji ujawnienia stosowania przemocy przez Członka personelu wobec Małoletniego.

Starszy specjalista ds. edukacji jest odpowiedzialny za:

- Zapoznanie podległych pracowników z wymaganiami niniejszej procedury,
- Bieżący nadzór nad prawidłowym stosowaniem procedury,
- Okresową weryfikację procedury i ocenę jej funkcjonowania w *Parku*,
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących podejrzenia stosowania przemocy wobec Małoletnich przez Członków personelu,
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy domowej wobec Małoletnich oraz ujawnienia przejawów zaniedbania u Małoletnich,
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy wobec Małoletnich przez osoby trzecie,
- Przyjmowanie zgłoszeń dotyczących stosowania przemocy wobec Małoletnich przez innych Małoletnich (Nieletnich),
- Składanie w imieniu *Parku* zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę Małoletniego do Policji lub Prokuratury,
- Składanie w imieniu *Parku* zawiadomień do sądu rodzinnego,
- Przeprowadzanie rozmów z osobami trzecimi w sytuacji ujawnienia stosowania wobec Małoletniego przemocy niewypełniającej znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego,
- Dokumentowanie zgłoszeń dotyczących krzywdzenia Małoletnich w formie rejestru elektronicznego,
- Aktualizację treści *Standardów Ochrony Małoletnich* zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego,
- Przeprowadzanie kontroli wewnętrznej realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* w *Parku*.

Pozostali Członkowie personelu są odpowiedzialni za:

- Realizację zasad wynikających ze *Standardów Ochrony Małoletnich*.

2. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Członkami personelu a Małoletnimi

2.1. Podstawowe zasady

Niezależnie od treści postanowień niniejszych *Standardów Ochrony Małoletnich*, Członkowie Personelu *Parku* w relacjach z Małoletnimi mają obowiązek przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności w zakresie poszanowania dóbr osobistych Małoletniego, przysługujących mu praw pacjenta oraz praw dziecka ustalonych na podstawie Konwencji o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.

2.2. Wykaz zachowań niedozwolonych

Zakazane jest w szczególności:

- naruszanie intymności i prywatności Małoletniego bez przyczyny uzasadnionej szczególnymi okolicznościami, tj. ratowaniem zdrowia i życia,
- prowokowanie kontaktów fizycznych z Małoletnim bądź angażowanie go w nie, np. poprzez łaskotanie, sadzanie Małoletniego na kolanach,
- proponowanie Małoletniemu kontaktów intymnych, inicjowanie takich kontaktów,
- zapraszanie Małoletniego do miejsca zamieszkania Członka personelu,
- inicjowanie prywatnych kontaktów z Małoletnim, np. poprzez wiadomości SMS, e-maile, wiadomości na mediach społecznościowych, komentowanie zamieszczanych przez Małoletniego treści,
- kierowanie do Małoletniego wypowiedzi z podtekstem seksualnym, omawianie wyglądu Małoletniego, w szczególności wypowiadanie komentarzy w kontekście płci lub atrakcyjności fizycznej Małoletniego,
- nawiązywanie z Małoletnim relacji o charakterze romantycznym,
- wypowiadanie słów wulgarnych i powszechnie uznawanych za obraźliwe w obecności Małoletniego,
- kierowanie do Małoletniego niestosownych lub wulgarnych dowcipów,
- proponowanie i umożliwianie Małoletniemu spożywania alkoholu lub nielegalnych substancji,
- ujawnianie informacji wrażliwych na temat Małoletniego,
- straszenie Małoletniego,
- szantażowanie Małoletniego,
- zmuszanie Małoletniego do wykonywania określonych czynności pod groźbą wyrządzenia krzywdy,
- ignorowanie bądź wyśmiewanie emocji i uczuć Małoletniego,
- szydzenie z Małoletniego, przedrzeźnianie,
- podnoszenie głosu na Małoletniego,

- zawstydzanie i upokarzanie Małoletniego,
- celowe przedstawianie Małoletniemu nieprawdziwych twierdzeń,
- wykluczanie Małoletniego, stosowanie manipulacji,
- komentowanie w obecności Małoletniego jego sytuacji rodzinnej bądź sytuacji majątkowej jego rodziny,
- rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji na temat Małoletniego lub jego rodziny,
- obrażanie Małoletniego bądź kierowanie agresywnych wypowiedzi w jego kierunku,
- dyskryminowanie, stygmatyzowanie Małoletniego,
- wykonywanie fotografii Małoletniemu, nagrywanie jego wizerunku, głosu bądź transmitowanie ww. nagrań na żywo za pośrednictwem Internetu – bez zgody Małoletniego lub jego Przedstawiciela ustawowego;
- nieuzasadnione ważnymi względami ograniczenie możliwości pobytu przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego przy Małoletnim,
- wykorzystywanie przewagi fizycznej i władzy nad Małoletnim,
- stosowanie jakichkolwiek przejawów przemocy fizycznej wobec Małoletniego, takich jak m.in. szarpanie, bicie, opluwanie, szczypanie, ciągnięcie za włosy, wykręcanie rąk, rzucanie w Małoletniego przedmiotami oraz wszelkie inne przejawy naruszania nietykalności cielesnej Małoletniego.

2.3. Dobre praktyki

Postępowanie Członka personelu wobec Małoletniego oraz jego przedstawicieli ustawowych/opiekunów faktycznych opiera się na życzliwości, zrozumieniu i empatii, a w szczególności:

- Członek personelu zwraca się do Małoletniego z szacunkiem, wykazując przy tym postawę nieoceniającą,
- w pierwszym kontakcie z Małoletnim, Członek personelu przedstawia się, a następnie prowadzi rozmowę w prostym języku, dostosowanym do stopnia rozwoju Małoletniego,
- Małoletni jest informowany o zasadach obowiązujących w *Parku*,
- Członek personelu niezwłocznie reaguje w sytuacji nieprawidłowego postępowania względem Małoletniego przez jego przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego, zwracając uwagę na naruszanie dobra Małoletniego.

3. Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy Małoletnimi

3.1. Podstawowe zasady

W czasie uczestnictwa w działaniach organizowanych przez *Park*, Małoletni obowiązani są do przestrzegania norm prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności w zakresie poszanowania dóbr osobistych drugiego Dziecka, w tym jego godności osobistej i nietykalności cielesnej.

3.2. Wykaz zachowań niedozwolonych

Małoletnim zabrania się stosowania jakichkolwiek form przemocy. Zakazane są w szczególności:

- uderzanie, popychanie, szarpanie, kopanie, opluwanie, szczypanie bądź wyrządzanie innemu Małoletniemu jakiegokolwiek krzywdy fizycznej lub wykorzystywanie przewagi fizycznej i psychicznej nad innym Małoletnim,
- wyzywanie, obrażanie, wyśmiewanie, przedrzeźnianie, zawstydzanie, upokarzanie, straszenie, szantażowanie innego Małoletniego oraz wszelkie inne przejawy stosowania przemocy psychicznej wobec innego Małoletniego,
- komentowanie sytuacji rodzinnej bądź majątkowej innego Małoletniego,
- kierowanie do innego Małoletniego propozycji o charakterze erotycznym,
- prezentowanie małoletniemu treści pornograficznych,
- stosowanie jakichkolwiek przejawów przemocy seksualnej, jak choćby dotykanie miejsc intymnych, obnażanie się, podejmowanie czynności seksualnych,
- rejestracja wizerunku i/lub głosu innego Małoletniego bez jego zgody,
- korzystanie z przedmiotów należących do innego Małoletniego bez jego zgody,
- kradzież lub przywłaszczenie przedmiotów należących do innego Małoletniego,
- stosowanie jakichkolwiek form cyberprzemocy, w szczególności wskazanych w pkt 4.2.

4. Ochrona Małoletnich przed internetowymi zagrożeniami

4.1. Zasady korzystania przez Małoletnich z Internetu na terenie *Parku*

Małoletni mają prawo do korzystania z Internetu na terenie *Parku* we własnym zakresie, na posiadanych przez siebie urządzeniach elektronicznych – z zastrzeżeniem korzystania z przedmiotowych urządzeń w sposób nienaruszający spokoju innych osób przebywających w *Parku*.

W przypadku uzyskania przez Członka personelu *Parku* informacji o możliwości zapoznania się przez Małoletniego z treściami w szczególności:

- o charakterze pornograficznym bądź o podtekście erotycznym,

- o charakterze obraźliwym, wulgarnym, rasistowskim, ksenofobicznym, homofobicznym lub dyskryminującym określone grupy społeczne w jakikolwiek inny sposób;
- niedostosowanymi do wieku Małoletniego,

Członek personelu przekazuje Przedstawicielowi ustawowemu Małoletniego informację o ujawnionych okolicznościach. Informacja o ujawnieniu możliwości zapoznania się przez Małoletniego z ww. treściami zostaje następnie niezwłocznie przekazana starszemu specjalście ds. edukacji.

4.2. Wykaz zachowań niedozwolonych w sieci

Za zachowania niedozwolone w sieci uważa się w szczególności:

- Udostępnianie wizerunku i/lub głosu innego Małoletniego za pośrednictwem Internetu, bez zgody Przedstawiciela ustawowego,
- Transmitowanie nagrań z udziałem innego Małoletniego na żywo za pośrednictwem Internetu bez zgody Przedstawiciela ustawowego,
- Udostępnianie w Internecie wpisów mających na celu wyśmianie, poniżenie lub upokorzenie innego Małoletniego,
- Wykorzystywanie wizerunku innego Małoletniego bez zgody jego i jego Przedstawiciela ustawowego, w szczególności w ramach dokonania modyfikacji jego wyglądu w celach prześmiewczych,
- Udostępnianie wulgarnych, obraźliwych komentarzy i wpisów w Internecie,
- Podszywanie się pod innych użytkowników Internetu bądź nieuprawnione logowania na konta internetowe innej osoby,
- Stosowanie wobec innej osoby przejawów nękania za pośrednictwem Internetu,
- Korzystanie ze stron internetowych zawierających materiały pornograficzne, o wysokim stopniu brutalności oraz przeglądanie materiałów niedostosowanych do wieku Małoletniego.

5. Procedury interwencyjne w przypadku powzięcia podejrzenia bądź uzyskania informacji o krzywdzeniu Małoletniego

5.1. Czynniki alarmujące

- Ujawnienie wystąpienia u Małoletniego urazów nieprzypadkowych, niewyjaśnionego pochodzenia, tzw. *świeżych urazów*, tj.:
 - Śladów na skórze, zasinień, zadrapań, złamań kości, urazów głowy, jamy brzusznej, poparzeń głębokich bądź wskazujących na możliwość przypalania papierosem lub urządzeniem elektrycznym,

- Uzyskanie bezpośrednio od Małoletniego informacji o stosowaniu wobec niego przemocy przez Członka personelu/członka rodziny/innego Małoletniego/osoby trzeciej,
- Uzyskanie od przedstawiciela ustawowego/opiekuna faktycznego Małoletniego/ innego Członka personelu/osoby trzeciej informacji o stosowaniu przemocy wobec Małoletniego.

5.2. Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez Członka personelu – schemat postępowania – Załącznik nr 1

5.3. Stosowanie przemocy domowej wobec Małoletniego – schemat postępowania – Załącznik nr 2

5.4. Zawiadamianie sądu rodzinnego o krzywdzeniu dziecka

W wypadkach, gdy stosowanie wobec Małoletniego przemocy domowej nie realizuje jednocześnie znamion przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego bądź u Małoletniego ujawniono przejawy zaniedbania, starszy specjalista ds. edukacji niezwłocznie składa do sądu rejonowego właściwego wg miejsca zamieszkania Małoletniego zawiadomienie w formie pisemnej, z prośbą o wgląd w sytuację rodzinną Małoletniego, a w konsekwencji wszczęcie przez sąd rodzinny postępowania z urzędu.

5.5. Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez osoby trzecie, niebędące Członkami personelu – schemat postępowania – Załącznik nr 3

5.6. Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez innych Małoletnich (Nieletnich) – schemat postępowania – Załącznik nr 4

5.7. Plan Wsparcia Małoletniego

W przypadku ujawnienia krzywdzenia Małoletniego, starszego specjalisty ds. edukacji ustala *Plan Wsparcia Małoletniego*, którego celem jest objęcie Małoletniego ochroną. W ramach *Planu Wsparcia Małoletniego* ustala się czy zachodzi konieczność podjęcia działań interwencyjnych, tj. zawiadomienia Policji, Prokuratury lub Sądu rodzinnego i w razie stwierdzenia przedmiotowej konieczności, działania te są niezwłocznie podejmowane.

Plan Wsparcia Małoletniego ustalany jest w dalszej kolejności we współpracy z przedstawicielem ustawowym Małoletniego. W razie stosowania przemocy domowej wobec Małoletniego, *Plan* ten jest ustalany z rodzicem/opiekunem niekrzywdzącym lub inną niekrzywdzącą osobą najbliższą Małoletniego.

W ramach *Planu Wsparcia Małoletniego* ustalane są dalsze kroki zgodne z dobrem Dziecka, w tym przede wszystkim w zakresie poinstruowania Przedstawiciela ustawowego Małoletniego lub jego Opiekuna faktycznego o możliwości uzyskania dla Małoletniego pomocy psychologicznej.

5.8. Dokumentowanie zgłoszeń o krzywdzeniu Małoletnich

Starszy specjalista ds. edukacji prowadzi rejestr zgłoszeń o krzywdzeniu Małoletnich w formie elektronicznej, w ramach którego odnotowywane są wszystkie przypadki uzyskania przez Członków personelu informacji o krzywdzeniu Małoletnich korzystających z Usług *Parku*, a także działania, jakie zostały podjęte w związku ze zgłoszeniem.

5.9. Obowiązki pracowników i współpracowników w obiektach hotelarskich i turystycznych, świadczących usługi na rzecz Małoletnich – Załącznik nr 8.

6. Wdrożenie SOM, zaznajamianie Członków personelu z treścią SOM, udostępnianie SOM oraz okresowa aktualizacja treści i kontrola realizacji SOM

6.1. Wdrożenie Standardów Ochrony Małoletnich

Dyrektor *Parku* odpowiada za proces wdrożenia Standardów Ochrony Małoletnich w *Parku*, realizując tym samym obowiązek wynikający z art. 22b pkt 1 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 560).

Wdrożenie *Standardów Ochrony Małoletnich* w *Parku* następuje poprzez:

- wydanie przez Dyrektora *Parku* zarządzenia w sprawie wprowadzenia *Standardów Ochrony Małoletnich*, w terminie do dnia 15 sierpnia 2024 roku,
- zaznajomienie Członków personelu z treścią *Standardów Ochrony Małoletnich* – poprzez:
 - ich udostępnienie wszystkim Członkom personelu w formie elektronicznej oraz
 - organizację obowiązkowego szkolenia z zakresu realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* w *Parku*, z którego następnie sporządzona zostanie lista obecności wraz z obowiązkowym złożeniem przez Członków personelu oświadczeń o zapoznaniu się z procedurą (których wzór stanowi *Załącznik nr 6*),
- weryfikację realizacji przepisów *Standardów Ochrony Małoletnich* w ramach bieżącego funkcjonowania *Parku*.

Wykonanie powyższych czynności Dyrektor *Parku* może zlecić Członkom personelu, na podstawie wydanego przez siebie, imiennego upoważnienia udzielonego Członkowi personelu – z wyłączeniem wydania zarządzenia, o którym mowa w tiret 1.

6.2. Udostępnianie Standardów Ochrony Małoletnich Członkom personelu, przedstawicielom ustawowym Małoletnich, Małoletnim oraz osobom trzecim

Standardy Ochrony Małoletnich – wersja pełna udostępnia się na stronie internetowej *Parku*: pnbt.gov.pl w zakładce „O parku → O organizacji → Do pobrania”, w postaci dokumentu tekstowego, w formacie PDF.

Standardy Ochrony Małoletnich - wersja pełna udostępnia się również w formie wydrukowanego dokumentu, wywieszzonego do wglądu w siedzibie *Parku*, na tablicy ogłoszeń.

Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona są przeznaczone dla wszystkich Małoletnich korzystających z Usług *Parku*. *Standardy Ochrony Małoletnich – wersja skrócona* stanowią Załącznik nr 5, udostępniany zarówno za pośrednictwem Internetu, jak i stacjonarnie w siedzibie *Parku*. Na prośbę Małoletniego, udostępnia mu się ich treść.

6.3. Okresowa aktualizacja Standardów Ochrony Małoletnich

Standardy Ochrony Małoletnich podlegają okresowej aktualizacji co dwa lata, do dnia 01.września. Aktualizacja polegać będzie na weryfikacji zgodności treści *Standardów Ochrony Małoletnich* z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.

Za dokonywanie okresowej aktualizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* odpowiada w *Parku* starszy specjalista ds. edukacji. Wyniki okresowej aktualizacji utrwalane są w formie pisemnego raportu, a następnie są archiwizowane.

6.4. Kontrola wewnętrzna realizacji Standardów Ochrony Małoletnich w Parku

Kontrola wewnętrzna realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* polega na weryfikacji:

- znajomości treści *Standardów Ochrony Małoletnich* po stronie Członków personelu *Parku*, poprzez obowiązek wypełnienia imiennej ankiety sprawdzającej (której wzór stanowi Załącznik nr 7) oraz
- skuteczności *Standardów Ochrony Małoletnich* w ramach funkcjonowania *Parku* – poprzez analizę zgłoszeń i podjętych w związku z nimi działań, o których mowa w pkt 5.8.

W razie stwierdzenia braku skuteczności *Standardów Ochrony Małoletnich* w ramach funkcjonowania *Parku*, przeprowadza się ich dodatkową aktualizację, uwzględniającą obszary problemowe.

W razie ujawnienia braku znajomości treści *Standardów Ochrony Małoletnich* przez Członka personelu, fakt ten jest zgłaszany kierownikowi jednostki organizacyjnej, do której Członek personelu należy, celem podjęcia dalszych działań dyscyplinujących

Za dokonywanie kontroli wewnętrznej realizacji *Standardów Ochrony Małoletnich* odpowiada w *Parku* starszy specjalista ds. edukacji. Wyniki kontroli wewnętrznej utrwalane są w formie pisemnego raportu, a następnie są archiwizowane.

7. Przepisy końcowe

Przepisy niniejszej procedury wchodzi w życie z dniem wydania przez Dyrektora *Parku* zarządzenia, o którym mowa w pkt 6.1. tiret 1.

W dniu wydania zarządzenia, *Standardy Ochrony Małoletnich* podlegają ogłoszeniu poprzez ich udostępnienie na stronie internetowej *Parku* oraz poprzez wywieszenie ich treści w siedzibie *Parku*, na tablicy ogłoszeń.

8. Załączniki:

- Załącznik nr 1 - Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez Członka personelu - schemat postępowania,
- Załącznik nr 2 - Stosowanie przemocy domowej wobec Małoletniego - schemat postępowania,
- Załącznik nr 3 - Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez osoby trzecie, niebędące Członkami personelu - schemat postępowania,
- Załącznik nr 4 - Stosowanie przemocy wobec Małoletniego przez innych Małoletnich (Nieletnich) - schemat postępowania,
- Załącznik nr 5 - Standardy Ochrony Małoletnich, wersja skrócona, dla Dzieci,
- Załącznik nr 6 - Wzór oświadczenia o zapoznaniu się z treścią *Standardów Ochrony Małoletnich*,
- Załącznik nr 7 - Wzór ankiety sprawdzającej znajomość treści *Standardów Ochrony Małoletnich*,
- Załącznik nr 8 - Procedura dla obiektów hotelowych i turystycznych.